

**Libellus supplex imperatoriae majestati, caeterisque sacri
imperii electoribus, principibus, atque ordinibus, nomine
Belgarum ex inferiori Germania, evangelicae religionis causa
per Albani ducis tyrannidem ejectorum in comitiis Spirensibus
exhibitus**

<https://hdl.handle.net/1874/9081>

LIBELLVS
SVPPLEX IMPERA-
TORIÆ MAIESTATI CÆ-
terisq; Sacri Imperij Electoribus,
Principibus, atq; Ordinibus, nomine
Belgarum ex Inferiori Germania, E:
uangelicæ religionis causa per Al-
bani Ducis tyrannidem eie-
ctorum in comitijs Spi-
rensibus exhi-
bitus.

Londini apud Johannem Dauim
ad exemplar in Germania
editum.

AN. 1571.

John

Thos. Baskerville Socinus fecit.

QUAE tempeſtas Inuiſtiffime Imperator Principeſq; Illuſtriffimi iam propè totos centum annos varias Europæ partes afluxit, Eadem nos etiam hoc tempore per ſummam tyrannidem, bonis omnibus exutos, patrijs ſedibus eiectos, calumnijs aduersariorum oppreſſos, atq; omni calamitatum genere exercitos, ad veftrā Clementiam ſupplies confugere coegit.

Etenim neminem eſſe arbitramur qui neſciat, olim quidem Hispaniam, poſt autem etiā paulatim totius Europæ magnam partem, non modò in teſtinis diſſidijs ac tumultibus arſiſſe, ſed etiam graui perſecutionum procella atque tyrannide tantūm nō oppreſſam fuifſe. Ex quo nimirum homines aliquot otioſi, quiq; vitam vel ſolitariam, vel ab omni rerumpubli- caruin gubernatione remotam, vel certè diuini verbi prædicationi, & tranquillis ſacrarum literarum stu-

dijs tantummodo addictam , nomine
atq; externo gestu profitebantur, coe-
perunt in aulas Regum ac Principum
irrepere , & obtenso suis cupiditati-
bus religionis velo, ea consilia submi-
nistriare , quibus posset , excogitata
Inquisitionis in hæreticam, vt vocant,
prauitatem noua ratione , grauissima-
rum controuersiarum ac rerum cog-
nitionem & iudicium , à ciuili Magi-
stratu ad se auertere . Atq; ita paula-
tim non modò in plebeij cuiusuis bo-
na, fortunas, domicilium , intimos æ-
dium recessus , & verò etiam in vxorē
ac liberos , & vitam deniq; ipsam in-
quirendo , dominatum , prout lube-
ret exercere, sed ipsos etiam Magistra-
tus ac Principes imperio suo subijce-
re. Quibus autem locis animaduerte-
bant vel populi antiqua libertate , vel
Rectorum ac Principum moderatio-
rie atq; prudentia , ea sua studia retar-
dari, ijs confessim, vel hæreseos vel re-
bellionis conficta criminatione , Re-
gum

gum atq; Imperatorum animos aduersus populum grauiter exacerbarunt. Eoq; artificio dissidia intestina, tumultus populares, & grauia etiam s̄æpè bella concitarunt: quibus florētissimas prouincias, in omnium Regum, Principum ac populorum inuidiam ac summum odium vocatas, ad extremam calamitatem redegerunt.

Hoc si quæ alia in Europæ regionibus prouincia vnquam sensit, nostra certè patria, inferioris nimirum Germaniæ pars illa, quæ Hispaniarū Regis potentissimi paret imperio, hoc quidem tempore vel in primis cum summa sua clade perpetuâ est. Postquam enim falsissimis Hispaniensium Inquisitorum calumnijs, alijsque prauis artibus apud Carolum quintum foelicis memoriæ Imperatorem, eiusq; filium Philippum Hispaniarum Regem, atq; inferioris Belgicogermaniæ Dominum, in grauem inuidiam hæreseos atq; impietatis nomine ad-

*.ij. ducta,

ducta, grauissimisq; de religione editis per calumniam & dolum extortis, grauata, pro summa sua erga dominos fide atque obseruantia, hoc saeuissimum inquisitorum iugum iam plus minus totos quinquaginta annos admirabili patientia pertulisset, & iam tandem rebus in cæteris vicinis prouincijs ad pacem ac tranquillitatem cōpositis, reiq; veritate apud plærosq; detecta, leuationem aliquam ex tanta calamitate speraret: factum est vt aduersarij, qui certè quidem grauissimè ferebant eam, ad parem religionis libertatem, qualis non modò in Germania, sed iam etiam in Gallia alijsq; multis locis vigebat, aspirare, nouo & eo quidem summo conatu eniti cœperunt, vt non modò spem incolarum irritam facerent, sed etiam longè grauiori tyānide inuecta, quicquid esset reliquum iuris ac libertatis criperent: atq; ita opulentiores quoque facultatibus, potentiores & si quos

quos videbant suis conatibus posse
aduersari, etiam vita spoliarent.

Itaq; adiuncto sibi Pontifice Ro-
mano , eiusq; diplomate impetrato, à
Rege per varias calumnias edictum
contra omnia prouinciae priuilegia,
leges, instituta, atque antiquissima iu-
ra libertatis , summa importunitate
extorserunt: nimirum de Cōcilij Tri-
dentini sanctiōnibus ad amissim ob-
seruandis , deq; nouis Episcopis in-
troducendis qui Inquisitionis formā
Hispanica etiam Inquisitione (quæ
quidem olim aduersus Iudeos ac Ma-
humetanos apostatas erat instituta)
longè acerbiorem , per omnem pro-
uinciam exercerent , atq; ita breui té-
pore , florentissimam ac libertiānam
regionēin , in hominum exterorum,
& quidem omnibus flagitijs ac scele-
ribus coopertorum turpissimam ser-
uitutem palam adducerent : optimos
quosq; submisso quoquis vel infami
accusatore , vel nequissimo teste, vin-

*.iiij. culis,

culis, equuleo, & verò etiam cruce & flammis pro suo arbitrio possent multare, opulentissimos fortunis euerte-re, Magistratus ipsos suæ iurisdictio-ni subijcere, & se rerum omnium do-minos efficere: in primis autem eos qui Romani Pontificis imperio par-e-re detrectarent, suasq; conscientias vni Dei verbo, veteris ac noui testa-menti libris comprehenso, vellent es-se subiectas, funditus delere, atq; ex-quiritissimis cruciatibus nccatos, ra-dicitus extirpare.

Ea res cum iustissimam præbuisset occasiōnem Nobilitati quidem, vt apud Gubernatricē Parmensem, quæ tum Regis loco erat, supplici libello intercederet, & que inde calamitas es-set indubie consecutra, declararet: plebi aut, vt suam religionem, quam hactenus intra priuatos parietes ex-ercuerat, eoq; nomine videbat omni-um calumnijs atq; inuidiae esse obno-xiam, iam publicis cōcionibus æquo boni

boni cuiusq; iudicio atq; examinatio-
ni expositam à falsis criminacionibus
vindicaret : Facium est, vt aduersarij
hac arrepta occasione, varijs excitatis
tumultibus, vniuersi populi nomen
de atrocissimis criminibus hærefeos,
rebellionis, seditionis, ac læsæ Maieſta-
tis diuinæ pariter atq; humanæ, apud
Regem inuidiosissimi detulerint: eū-
que, cum planè statuisset, suscepta in
Belgiū profectione, ipſe præſens cau-
ſam cognoscere, & ex æquo & bono
rem omnem cōſtituere, partim dolo-
ſis artibus, & ad Belgici populi per-
niciem comparatis fycophantijs, par-
tim importunis studijs, atq; impuden-
ti quorundam contentionē, partim
deniq; subiniffis aliunde consilijs &
comminationibus, propè inuitum eò
deduxerint, vt aduersus fuos graui-
ter exacerbatus, repente mutata sen-
tentia, Albanum Ducem & eorum In-
quifitionis fidissimum administrum,
& ex veteri etiam simultate, Belgij

*.v.

Prin-

Principibus ac Reipub. hostem infestissimum, ad causam cognoscendam & constituendam Rempub. cum summa potestate pro se legauerit.

ibani suis
riminatio. Is verò iam suis cupiditatibus, speciosum & religionis Pontificiae restituendæ & rebellium castigandorum studium prætexens, incredibile dictu est, quam immanem crudelitatem in omnes Belgicogermaniæ incolas sine discrimine passim exercuerit: quot & quam inusitatis modis omnium bona expilarit: cunctam prouinciam omnibus ornamentis exspoliarit, praesidijs nudarit, libertatis omni iure priuauerit, legibus ac priuilegijs exuerit: optimū quemq; prescripserit: innocentissimi cuiusq; sanguinem profuderit: sanctissimū quēque turpissima ignominiæ labe afficerit: iura omnia diuina simul atque humana violauerit: sacra omnia profanauerit: coniugiorum iura resciderit: Baptismi sacramentum polluerit: cha-

charitatis ac necessitudinis omne ius
euerterit: nihil deniq; à summa atque
inaudita crudelitate reliquum sibi fe-
cerit: Neq; tamen interea definit suo-
rum facinorum culpam in nos deri-
uare , & nos grauissimorum criminū,
etiam publicatis elogis atq; excusis
infamibus libellis , apud omnes Prin-
cipes ac populos palā accessere : pro-
pterea scilicet , quod eius furori cessi-
mus, gladiofōq; nostri cruoris sitientif-
simos ope diuina euasimus.

Quæ nos omnia, quando quidem
Deo Opt. Max. ita decretum est, vt
nonnullo tempore per impiorum ty-
rannidem hic affligamur , in silentio
& patientia nobis esse ferenda puta-
remus, expectandumq; tempus quod
ille summus rerū Arbiter apud se prē-
stituit, vel nostræ innocentiae in lucē
producendæ , vel Regis nostri oculis
atq; auribus ad indignam nostram ca-
lamitatem & iustas querelas patefaci-
endis : Nisi apertè cerneremus eius-
modi

modi nostrū silentium, præsertim hoc tam sacro, tamq; frequenti tuæ Maiestatis, Inuictæ CÆSAR, vestrarūque Celsitudinum Principes illustrissimi, confessu, posse nobis nostræq; innocentiae non leue præiudicium apud eos quibus minus erit rei veritas cognita, aliquando posthac adferre. Etenim hac ratione ipse Dei filius IESVS CHRIS TVS, eiufq; doctrina quā ex eius verbo profitemur, erit atrocissimis aduersariorū calunijs obnoxia, quasi qui eam sequātur, pro isthac tā augusto Christiani orbis tribunali, tam sanctis atq; incorruptis iudicibus, tanta diuersissimarū gentium celebritate theatro refertissimo, non modò hærefeos atq; impietatis pestiferæ, sed etiā foedæ rebellionis, nefariæ seditionis ac perturbatæ pacis publicæ, tacita confessione rei peracti sint. Quare, omnino existimauimus non posse nos bona conscientiæ pace diutius vti silentio : sed quando quidem

dein scimus hanc sacri Imperij comitiorum vſitatam rationem eò potissimum pertinere, vt quicunq; per vim atq; iniuriam opprimuntur, iſthuc tāquā ad summū iustitiæ in orbe Christiano tribunal querelas suas referant, duximus nostri esse officij, tuę Maiest. AVGUSTE CÆSAR, vestrīſque Celsitud. Principes Illustriſſ. rerū nostrarum statum omnem exponere, huiusq; nostræ funestissimæ calamitatis veros fontes aperire: vt ſi fortè Dei misericordia, tantis nostris malis finē facere cōſtituerit, poſſimus veftro beneficio, veftraq; liberalitate ex hac op- preſſionis mole grauiſſima respirare. Sin minus: at certè, cauſa propius cognita, ab iniquiſſimis aduersariorū criminatiōnib. apud æquos iudices nostram innocentiam vindicemus. Quo, ſi nihil aliud, hoc certè quidem conſequemur, ne poſthac noſtra religio, ac veritatis Euangelicæ professio apud eos qui aduersariæ partis accuſationib.

sationib. antehac occupati, rem ipsam
ignorarunt, tam grauium criminum
nomine amplius male audiat: neque
C H R I S T V S I E S V S Dei fili-
us, cuius nomen profitemur, per no-
strū latus amplius configatur: ne nobis
deniq; tanquā publicae pacis ac tran-
quillitatis hostibus, aqua & igni, quod
vnū conantur nostri aduersarij, apud
alios Principes ac populos interdi-
caſ. Sed rei totius veritate perspecta,
omniū malorū fons atq; origo deri-
uetur in eos, q̄ suis cupiditatibus in-
censi, omnia sursum deorsū versant, ac
deinde homines p̄bos atq; innocen-
tes, quos per vim atq; audaciā fortu-
nis cueros vita nequeunt spoliare,
eos apud tuā Ma. C A E S A R, vestrāf-
q; Celsitudines Illustriss. Principes te-
terrīmis calumnijs opprimere conté-
dunt, vt ita vos in suæ crudelitatis so-
ciatē vocēt, vestrāq; opera, vel sitim
illam suam insatiabilē nostro sanguine
expleant, vel odiū quod in nos acer-
bissimum

bissimum conceperunt ruina nostri
quoquo modo saturent.

Quod quidē certè minimè esse cō-
secuturos, vestra æquitas , fides , atq;
integritas , nostraq; innocentia nobis
pollicetur . Quibus rebus confisi ve-
stra genua amplectimur , vestram fi-
dē ac misericordiam imploramus, ve-
stram deniq; religionem,iustitiam, ac
sanctitatem obtestamur . Rogamūs-
que supplices vt integra iudicij seue-
ritate, miseram atq; afflictam nostram
innocentiam, contra summam aduer-
sariorum potentiam atque effrenem
audaciam, clementer tueri non dedi-
gnemini.

Vt autē intelligatis, quo iure id fa-
cere possitis , & simul ipsa luce claris-
us perspiciatis in quibus totius mali
causa resideat , rogamus tuam Ma-
iestatem,inuictę CÆSAR, vestrās-
que Celsitudines Principes Illustriss.
vt libellum hunc nostrum his tabel-
lis. supplicibus adiunctum , in quo
cunctis

cunctis hominibus innocentiam no-
stram , historiæ totius veritate pertex-
ta , testatam facimus , dato ocio , beni-
gnè atq; attentè perlegere velitis : cā-
que patiētia atq; æquitate animi , qua
foletis omnium miserorum atq; inno-
centum querelas accipere , nostrā etiā
causam cognoscatis , & nos ex hac tā-
ta calamitate , quoad eius à vobis fie-
ri poterit , subleuetis : Ita & Deo sum-
mo regum Regi ac Iudici vos dignos
ministros præbebitis , & nostra studia
ad eius gratiam ac misericordi-
am pro vobis imploran-
dam excitabi-
tis .

• • •